

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

• 1.1 Produktidentifikator

- Handelsnavn: ES/Cu
- Artikkelnnummer: 120190

- Betegnelse: Kobber-standardløsning 10 g/l Cu

• 1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

- Kjemikaliekategori PC21 Laboratoriekjemikalier
- Prosesskategori PROC15 Bruk som laboratoriereagens

- Bruk av stoffet/ tilberedning Kalibreringsløsning

• 1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

- Produsent/leverandør:

Xylem Analytics Germany GmbH
Dr.-Karl-Slevogt-Str. 1
82362 Weilheim
Germany

Kontakt: SI Analytics, Mainz
Tel. +49.(0)6131.66.5111

- Avdeling for nærmere informasjon: E-Mail: msds.si@xyleminc.com

- 1.4 Nødtelefonnummer Chemtrec: (USA & Canada) 800-424-9300 (International) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

• 2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

- Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS07

Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Aquatic Chronic 3 H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

• 2.2 Merkingselementer

- 2.2.1 Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

- Farepiktogrammer GHS07

- Varselord Advarsel

- Faresetninger

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

- Sikkerhetssetninger

P280 Bruk vernebriller / ansiktsskjerm.

P273 Unngå utslipp til miljøet.

P264 Vask grundig etter bruk.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

- 2.3 Andre farer Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 2)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

• 3.2 Blanding

- Beskrivelse: Vann, kobbersulfat

• Farlige innholdsstoffer:

CAS: 7447-39-4	copper dichloride	1-<2,5%
EINECS: 231-210-2	Eye Dam. 1, H318; Aquatic Chronic 1, H410; Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Irrit. 2, H315	

- Ytterligere informasjon: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

• 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Etter innånding: Sørg for frisk luft.
- Etter hudkontakt:
Vask med mye vann.
Tilsølte klær må fjernes straks og vaskes før bruk.
Dersom det forekommer hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.
- Etter øyekontakt:
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
- Etter svelging:
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Søk legehjelp ved ubehag.
- 4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- 4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak

- 5.1 Sløkkingsmidler
- Egnede slukningsmidler: Produktet er ikke brennbar. Tilpass slukkemiddel etter omgivelsene.
- 5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
Under brann kan det frisettes:
Svoveloksyder (SO_x)
Metalloksidrøyk
- 5.3 Råd til brannmannskaper
- Spesielt verneutstyr: Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
- Ytterligere informasjoner
Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- 6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner
Unngå kontakt med huden og øynene
Unngå dannelsen av tåke og aerosoler.
- 6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- 6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
Vask av rester med vann.
- 6.4 Henvisning til andre avsnitt
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

(fortsatt på side 3)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 2)

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering** Ved sakkyndig bruk er spesielle tiltak unødvendig.
- Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern: Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- Krav til lagerrom og beholdere: Ingen spesielle krav.
- Informasjoner om felles lagring: Ikke nødvendig.
- Ytterligere informasjoner om lagervilkårene: Oppbevares tett lukket ved 15 °C til 25 °C.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametrer**
- Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:
Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.
- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Eksponeringskontroll**
- Personlig verneutstyr:
- Generelle verne- og hygienetiltak:
Unngå berøring med øyne og hud.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
- Åndedrettsvern: Åndedrettsbeskyttelse bare ved aerosol- eller tåkedannelse.
- Anbefalt filterapparat for kort tids bruk: Kombinasjonsfilter B-P2
- Håndvern: Beskyttelseshansker anbefales ved hyppig eller langvarig hudkontakt.
- hanskemateriale Nitrilkaustjuk
- Øyevern: Vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

• 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
• alminnelige opplysninger	
• Utseende:	
Form:	Flytende
Farge:	Blå
• Lukt:	Uten lukt
• pH-verdi:	Ikke bestemt.
• Tilstandsendring	
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ikke bestemt.
Startkokepunkt og kokeområde:	100 °C
• Flammepunkt:	Ikke brukbar.
• Selvantennelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantennelig.
• Eksplosive egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.
• Damptrykk ved 20 °C:	23 hPa
• Tetthet:	Ikke bestemt.
• Løslighet i / blandbarhet med vann:	Fullstendig blandbar.

(fortsatt på side 4)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 3)

- Viskositet:
 - Dynamisk: Ikke bestemt.
 - Kinematisk: Ikke bestemt.
- **9.2 Andre opplysninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
 - Termisk spaltning / vilkår som må unngås: Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ved brann: se kapittel 5.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
 - Akutt toksisitet: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - Primær irritasjonsvirkning:
 - på huden: Lokal irritasjon mulig.
 - på øyet:
 - Irriterende virkning kan forekomme.
 - Gir alvorlig øyeirritasjon.
 - Sensibilisering: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:
 - Akutte virkninger (akutt toksisitet, irriterende og etsende virkninger)
 - Etter oralt inntak av høye doser kobbersulfat: Mage-/tarmproblemer, kretsløpsforstyrrelser, endringer i blodbildet, funksjonsendringer til skader på nyrer og lever.
 - CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)
 - Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - Kreftfremkallende egenskap Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - Reproduksjonstoksitet Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - STOT – enkelteksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - STOT – gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - Aspirasjonsfare Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

- **12.1 Giftighet**
 - Akvatisk toksisitet: Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Økotoksiske virkninger:
 - Bemerkning: skadelig for fisk
 - Ytterligere økologiske informasjon:
 - Generelle informasjon:
 - Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
 - Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 5)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 4)

Avsnitt 13: Sluttbehandling

• 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

- Anbefaling:
Deponering iht. gjeldende lokale bestemmelser. Det anbefales at man kontakter ansvarlig myndighet eller et deponeringsforetak.
- Ikke rengjort emballasje:
- Anbefaling:
Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.
Emballasjer som ikke kan rengjøres deponeres som stoffet selv.
- Anbefalt rengjøringsmiddel: Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

• 14.1 FN-nummer	
• ADR/RID, ADN, IMDG, IATA	bortfaller
• 14.2 FN-forsendelsesnavn	
• ADR/RID, ADN, IMDG, IATA	bortfaller
• 14.3 Transportfareklasse(r)	
• ADR/RID, ADN, IMDG, IATA	
• klasse	bortfaller
• 14.4 Emballasjegruppe	
• ADR/RID, IMDG, IATA	bortfaller
• 14.5 Miljøfarer	Ikke brukbar.
• 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ikke brukbar.
• Stowage Category	A
• 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
• UN "Model Regulation":	bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- 15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

- Relevante satser
H302 Farlig ved svelging.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- Forkortelser og akronymer:
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organisation
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

(fortsatt på side 6)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: ES/Cu

(fortsatt fra side 5)

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4
Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2
Eye Dam. 1: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 1
Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2
Aquatic Chronic 1: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 1
Aquatic Chronic 3: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 3

— NO —